

Tjänsteskrivelse

Diarienummer:
Datum: 2012-05-15
Handläggare: Paula Rönnbäck
Kontor/ Enhet: SBK Planenheten
E-post: paula.ronnback@varmdo.se

Samhällsplaneringsnämnden

Förslag till initiativ för samordning av detaljplanarbeten och Trafikverkets förstudie på sträckan Mölnvik – Ålstäket

Förslag till beslut

Uppdra samhällsplaneringskontoret att inleda förhandling med Trafikverket för att samordna pågående planarbeten med Trafikverkets förstudie.

Beslutsnivå

Samhällsplaneringsnämnden

Bakgrund

Länsplan för regional transportinfrastruktur i Stockholms län 2010-2021

Trafikverken och länen har regeringens uppdrag att upprätta långsiktiga planer för statliga insatser i vägar, järnvägar och annan transportinfrastruktur för perioden 2010–2021. I Stockholms län har Länsstyrelsen upprättat och fastställt en länsplan för regional transportinfrastruktur i Stockholms län 2010-2021 (fastställd av Länsstyrelsen 2010-05-31).

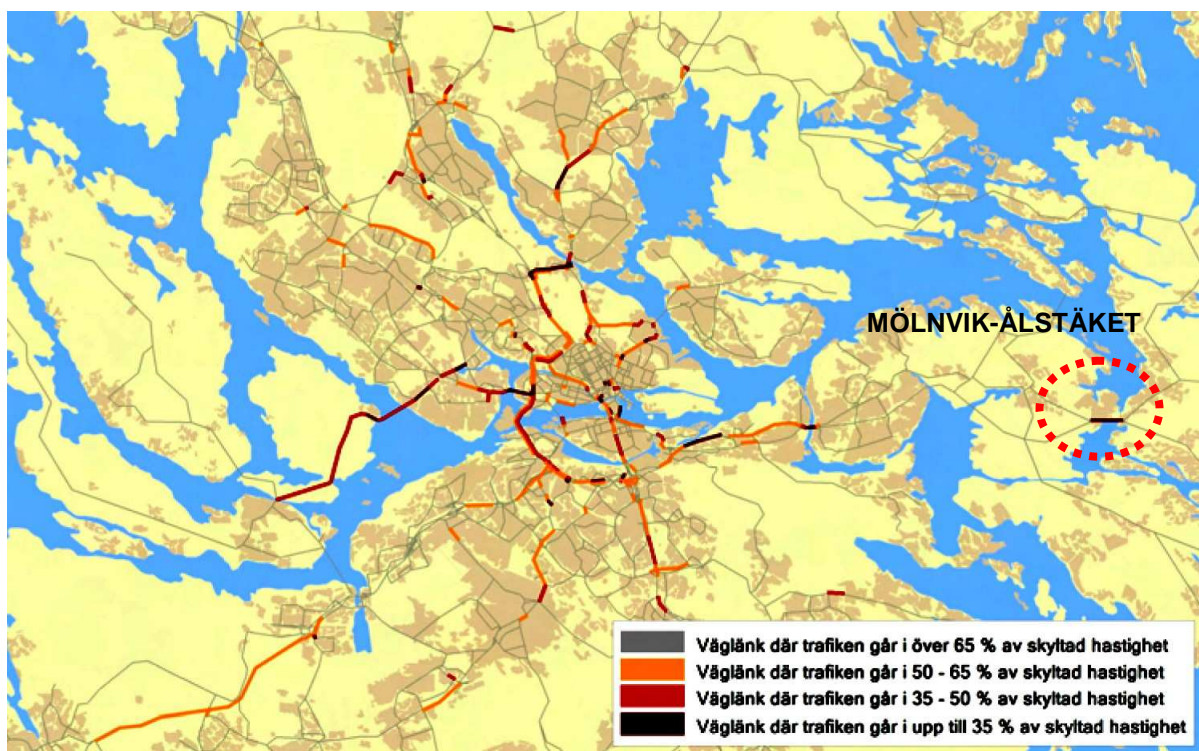
I länsplanen hanteras investeringar på statliga vägar i Stockholms län som inte är europavägar. Investeringarna kan innebära ny- eller ombyggnad av vägar samt särskilda insatser för att öka trafiksäkerheten. Stockholmsregionens transportsystem har omfattande brister och stora behov utifrån både näringslivets expansion och den ökande befolkningen.

I länsplanen redovisas kartbilder med exempel på hur tillståndet ser ut. I kartbilderna nedan redovisas hur vägsystemets kapacitet ser ut under morgonens maxtimme. Utan någon utbyggnad av vägsystemet kommer trängseln att förvärras kraftigt. Alla broar över Saltsjö-Mälarsnittet kommer att vara flaskhalsar och trafiken går i högst 35 procent av skyltad hastighet. Per år är tidsförlusten per trafikant i nuläget drygt 50 timmar och i nollalternativet drygt 90 timmar, det vill säga nästan en fördubbling.

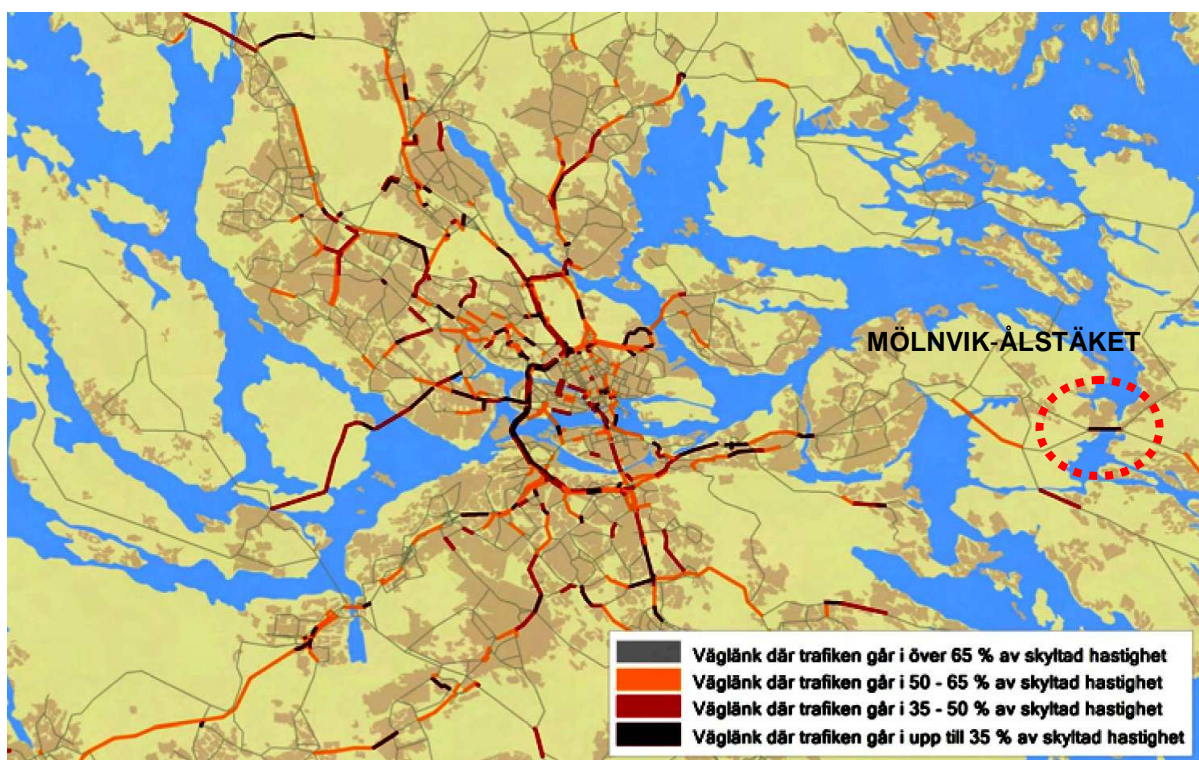
Inom Värmdö kommun är sträckan Mölnvik-Ålstäket markerad som ett vägvagnsnitt där trafiken under morgonen går i upp till 35 % av skyltad hastighet idag.. Om inga väginvesteringar genomförs kommer, utöver Mölnvik-Ålstäket, även Ingarövägen/Eknäsvägen förbi Brunns centrum, väg 222 från Ingarökrysset till Kil och Skärgårdsvägen från Värmdövik till Strömma vara vägvagnsnitt där tidsförlusterna för trafikanter är kännbara.

Tjänsteskrivelse

Kapacitetsbrist i dagens nuvarande vägsystem under morgonen.
Källa: Regionalplanekontoret PM Trafikanalyser RUFS 2010.

Kapacitetsbrister i vägsystemet under morgonen om inga väginvesteringar genomförs fram till 2030.
Källa: Regionalplanekontoret PM Trafikanalyser RUFS 2010.

Tjänsteskrivelse

Enligt länsplanen har 256 miljoner kronor reserverats från trängselskatteintäkter för åtgärder på väg 222 mellan Mölnvik-Ålstäket. Följande beskrivning finns i länsplanen:

”Efter ombyggnad till reversibla 2+1 körfält på sträckan ligger kapacitetsproblemen främst i de anslutande rondellerna. Föreslagen åtgärd innebär en fullt utbyggd trafikplats i Mölnvik och en planskild korsning i Ålstäket. Dessutom innebär åtgärden en gång- och cykelväg på sträckan. Nuvarande reversibla 2+1 på sträckan bibehålls. Åtgärdens mest betydelsefulla effekter är restidsminskningen, reducerade fordonskostnader och minskat antal olyckor.”

Översiktsplan 2012-2030

Enligt kommunens nya översiktsplan måste trafikfrågor prioriteras i all planering. I högtrafik har Värmdö en trafik i nivå med den som normalt är på riksvägar. Trafikmiljön längs det statliga vägnätet i Värmdö behöver förbättras. Det gäller särskilt väg 222 ut till Stavsns. Under maxtimmen och sommartid uppstår trafikstockningar med hastighetsnedsättning som följd. Köbildningar uppstår främst vid Grisslinge, Farsta bron och Skurubron. Utbyggnaden av det reversibla körfältet har förbättrat situationen, men är ingen långsiktig lösning.

Kommande bebyggelseutveckling i Värmdö ska i första hand ske i fem centrumområden, Gustavsberg, Brunn, Hemmesta, Stavsns och Björkås. Vägen till tre av dessa centrumområden går genom sträckan Mölnvik-Ålstäket. Utöver centrumområden ska takten med att bygga ut kommunalt vatten och avlopp utökas till de sk. prioriterade förändringsområden (PFO). Utöver pågående planarbete inom PFO-områden Kolvik, Torsby, Värmdövik, Herrviksnäs och Strömma ska även Värmdö-Evlinge, Saltarö och del av Skärmarö, Älvsala, Fagerdala samt Bullandö detaljplaneläggas för permanentboende – vägen från Gustavsbergs centrum och från Stockholm till dessa områden går genom Mölnvik-Ålstäket. Sträckan ingår också i sekundär transportled och omledningsvägnät för Essingeleden, dels för tunga och breda transporter som inte får ske via Essingeleden, dels i nödsituationer om Essingeleden inte är farbar.

Utbyggnaden av trafikstrukturen har inte utvecklats i takt med kommunens tillväxt. Huvudmän för olika vägar och olika trafikslag måste medverka till att kapacitet och standard höjs. För att minska påverkan på miljön måste alla insatser som främjar ökat kollektivt resande prioriteras. Som framtida mål anges att Värmdö ska ha säker och effektiv trafikstruktur med en utvecklad länsväg 222 som bas. Vägsträcka Mölnvik-Ålstäket förbättras genom ytterligare körfält, nya rondeller, separat gång- och cykelbana samt belysning.

Två tredjedelar av medborgarna i arbetsför ålder pendlar till arbeten i regionen. Vanligen i Nacka eller i Stockholm. Pendling med bil dominerar något över resande med buss. Genom nya linjestreckningar, förbättrad och utökad turtäthet kommer kollektivtrafikresandet att kunna göras mer attraktiv och robust. Med fler direktbussar och kollektivtrafikfält samt fler infartsparkeringsplatser i strategiska lägen kan andelen kollektivtrafikresande öka.

Ärendebeskrivning

Under hösten 2012 kommer Trafikverket att ta fram en förstudie över väg 222 mellan Mölnvik och Ålstäket. Förstudien ska vara klar i början av 2013.

Tjänsteskrivelse

Ett första samordningsmöte mellan Trafikverket och Värmdö är planerad den 4 september.

Vid sträckan mellan Mölnvik och Ålstäket har kommunen fyra planprojekt. Gemensamt för dessa planer är att samordning med Trafikverket krävs för att detaljplanen ska kunna genomföras eller arbetas vidare med. En avgörande fråga är om sträckan ska fortsätta vara 3-filigt med reversibelt körfält, såsom länsplanen anger, eller ska byggas ut till 4-filigt såsom översiktsplanen anger och kommunens framtida utveckling kräver.

Om en cirkulationsplats ska anläggas vid Älgstigen är en ytterligare viktig fråga. Med nuvarande 3-filslösning är vänstersväng förbjuden och trafik till Älgstigen måste åka 700 meter till nästa cirkulationsplats och åka tillbaka 700 meter till Älgstigen. Denna lösning är inte mest trafiksäkra, alstrar onödiga trafikrörelser med obehövt buller och trängsel som följd.

I dag finns ett stort antal direktutfarer från fastigheterna mot Skärgårdsvägen. Samordning krävs för att lösa frågor om utfarer i detaljplaneläggning. Även Grisslingebackens och Mörtnäsvägens in- och utfarer vid SL:s bussdepå ska lösas på sikt i samband med planläggning.

Oskyddade trafikanters säkerhet ska förbättras. Samordningsfrågor är bl.a. var gång- och cykelvägar ska placeras, hur de ska utformas, hur många gångportar ska anläggas under Skärgårdsvägen och var kommer de att placeras samt om bushållplatser ska flyttas.

Sträckan Mölnvik –Ålstäket är bullerstörd. Det har inkommit klagomål till bygg- och miljökontoret om buller och vibrationer. Kommunens bullerkartering är från 2004. Samarbete med Trafikverket och kommunen krävs för att ta fram färsk bullerkartering och samstämmiga trafikprognoser med kommunens översiktsplan som underlag.

I länsplanen anges att planskild korsning ska anläggas i Ålstäket, där många av kommunens huvudledningar finns. Samordning krävs för utformning av korsningen med hänsyn tagen till befintliga och tillkommande ledningar.

Nedan lista på detaljplaner, som gränsar mot sträckan Mölnvik-Ålstäket, med kort beskrivning om mest akuta samordningsfrågor.

1. **M3, Västra Mörtnäs.** Vann laga kraft den 11 december 2010. Genomförandet av planen pågår och kräver samordning.
Samordningsfrågor – stänga direktutfarer mot väg 222, delvis utbyggd gång- och cykelväg på norra sidan om väg 222.
2. **M8, Östra Mörtnäs.** Samråds under juni. Planerad utställning januari 2013. Kan inte ställas ut innan samordning.
Samordningsfrågor – behov av att bullerplank upprättas inom vägområdet, utrymme

Tjänsteskrivelse

för eventuell gångtunnel – var? Hur stort område krävs? Plats för gång- och cykelvägen mellan plangränsen och väg 222? Påverkas bullerfrågan av eventuell planskild korsning vid Ålstäket?

3. **M5, Grisslingen**, programsamråd hölls 2010. Planen inväntar förstudien och kan inte arbetas vidare innan samordning.
Samordningsfrågor – stänga direktutfarer mot väg 222 och eventuellt in- och utfart vid SL-depån. Bredd på väg och gång- och cykelväg.
4. **M10, Korpholmen**, programsamråd hölls 2010. Planen inväntar förstudien och kan inte arbetas vidare innan samordning.
Samordningsfrågor – stänga direktutfarer mot väg 222 och var ska ny gemensam utfart anläggas? Cirkulationsplats vid Älgstigen?

Kontorets synpunkter

Sträckan Mölnvik-Ålstäket är en av kommunens mest trafikerade vägar i dag. Mängden trafik genom sträckan kommer att avsevärd öka när den i översiktsplanen angivna bebyggelseutvecklingen sker.

För att planera sträckan för den trafikkapacitet som krävs i framtiden är det ytterst viktigt att samtidigt med pågående planläggning lösa en mängd avgörande frågor kring detaljplanegränser, antal körfält, cirkulationsplats vid Älgstigen, gång- och cykelvägar, gångportar, avstängning av befintliga in- och utfarter till fastigheterna och planering av nya gemensamma in- och utfarter, bullerbekämpande åtgärder, vibrationsproblem samt utformning av planskild korsning vid Ålstäket. Därför föreslår kontoret att samhällsplaneringsnämnden uppdrar kontoret att inleda förhandling med Trafikverket med syfte att i projektform i samband med Trafikverkets förstudie samordna pågående planarbeten samt att ta fram relevant underlagsmaterial från trafikplaneringen till aktuella detaljplaner.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Paula Rönnbäck med Jaime Torres, Sara Bolander, Sara Johansson, Lars Kustus och Leif Eriksson på samhällsbyggnadskontoret samt Mine Omrani och Marie Sundbom på bygg- och miljökontoret

Handlingar i ärendet

Karta ur översiktsplanen över området.

SAMHÄLLSBYGGNADSKONTORET

Lars Öberg
Samhällsbyggnadschef

Mats Hellberg
Planchef